

Spis treści

Przedmowa 13

Prolog 17

ROZDZIAŁ 1: Wyjątkowość Chin 21

Era prymatu Chin 24 ■ Konfucjanizm 29 ■ Koncepcje stosunków międzynarodowych – imperializm czy równość? 32 ■ Chińska *Realpolitik* i *Sztuka wojenna* Sun Zi 38

ROZDZIAŁ 2: Kwestia *ketou* i wojny opiumowe 48

Poselstwo Macartneya 50 ■ Zderzenie dwóch porządków świata – wojna opiumowa 59 ■ Dyplomacja Qiyinga – obłaskawianie barbarzyńców 65

ROZDZIAŁ 3: Od wspaniałości do upadku 71

Projekt Wei Yuana – „wykorzystać barbarzyńców przeciw barbarzyńcom”, poznać ich techniki 74 ■ Erozja władzy – wewnętrzne niepokoje i groźba zewnętrznego okrażenia 77 ■ Kontrolowany upadek 83 ■ Wyzwanie ze strony Japonii 91 ■ Korea 94 ■ Powstanie bokserów i nowa Epoka Walczących Królestw 99

ROZDZIAŁ 4: Nieustająca rewolucja Mao 104

Mao i Wielka Harmonia 105 ■ Mao i stosunki międzynarodowe – podstęp pustego miasta, odstraszenie i dążenie do psychologicznej przewagi 110 ■ Nieustająca rewolucja a chiński naród 119

ROZDZIAŁ 5: Dyplomatyczny trójkąt i wojna koreańska 125

Acheson i groźba chińskiego titoizmu 129 ■ Kim Ir Sen i wybuch wojny 133 ■ Amerykańska interwencja – opór wobec agresji 140 ■ Chińska reakcja – nowe oblicze odstraszenia 143 ■ Konfrontacja chińsko-amerykańska 154

ROZDZIAŁ 6: Chiny przeciwko dwóm supermocarstwom 159

Pierwszy kryzys w Cieśninie Tajwańskiej 161 ■ Dyplomatyczne interludium ze Stanami Zjednoczonymi 169 ■ Mao, Chruszczow i chińsko-sowiecki rozłam 172 ■ Drugi kryzys w Cieśninie Tajwańskiej 182

ROZDZIAŁ 7: Dziesięciolecie kryzysu 190

Wielki Skok 190 ■ Spór o granicę himalajską i wojna chińsko-indyjska w 1962 roku 193 ■ „Rewolucja kulturalna” 201 ■ Stracone szanse? 206

ROZDZIAŁ 8: Droga do pojednania 211

Chińska strategia 212 ■ Amerykańska strategia 222 ■ Pierwsze kroki – potyczki nad rzeką Ussuri 225

ROZDZIAŁ 9: Wznowienie stosunków –

pierwsze spotkanie z Mao i Zhou 246

Zhou Enlai 250 ■ Nixon w Chinach – spotkanie z Mao 264 ■ Dialog Nixon–Zhou 270 ■ Komunikat szanghajski 274 ■ Pokłosie 280

ROZDZIAŁ 10: Quasi-sojusz – rozmowy z Mao 282

„Pozioma linia” – chińskie ujęcie powstrzymywania 283 ■ Wpływ Watergate 298

ROZDZIAŁ 11: Koniec ery Mao 300

Kryzys w sprawie sukcesji 300 ■ Upadek Zhou Enlaia 303 ■ Ostatnie spotkania z Mao – jaskółki i zapowiedź burzy 308

ROZDZIAŁ 12: Niezniszczalny Deng 324

Pierwszy powrót Denga do władzy 324 ■ Śmierć przywódców – Hua Guofeng 329 ■ Panowanie Denga – reformy i otwartość 331

ROZDZIAŁ 13: „Klepnąć tygrysa po zadzie” –

trzecia wojna w Wietnamie 342

Wietnam – upokorzenie wielkich mocarstw 343 ■ Polityka zagraniczna Denga – dialog z Ameryką i normalizacja 350 ■ Podróże Denga 358 ■ Wizyta Denga w Ameryce i nowa definicja sojuszu 362 ■ Trzecia wojna wietnamska 369

ROZDZIAŁ 14: Reagan i świt normalności 379

Dostawy broni dla Tajwanu i trzeci komunikat 383 ■ Chiny i supermocarstwa – nowa równowaga 388 ■ Program reform Denga 396

ROZDZIAŁ 15: Tiananmen 407

Amerykańskie dylematy 410 ■ Sprawa Fang Lizhiego 425 ■
Dwunasto- i dwudziestoczekoznakowe instrukcje 434

ROZDZIAŁ 16: Jakie reformy? Deng na południu 437

ROZDZIAŁ 17: Rollercoaster ku następному pojednaniu.

Rządy Jiang Zemina 444

Chiny i rozpadający się Związek Sowiecki 452

Administracja Clintona i polityka chińska 457 ■ Trzeci kryzys w Cieśninie
Tajwańskiej 465 ■ Odrodzenie się Chin i refleksje Jianga 473

ROZDZIAŁ 18: Nowe tysiąclecie 481

Różnice perspektyw 487 ■ Jak zdefiniować strategiczną szansę 490 ■

Debata o narodowym przeznaczeniu – spojrzenie triumfalistyczne 496 ■

Dai Bingguo – ponowna afirmacja pokojowego wzrostu 500

EPILOG: Czy historia się powtarza? Memorandum Crowe'a 506

Ku Wspólnocie Pacyficznej? 518 ■

POSŁOWIE 523

Nieunikniona rywalizacja? 526 ■ Dokąd teraz pójść? 534

INDEKS 541